

Praha zavírá ústav Svojšice, klienti přešli do nových domovů

21.10.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

Symbolem proměny v Praze se stal Domov Svojšice. Stav zámeckého objektu ve Svojšicích byl shledán jako dlouhodobě nevyhovující již v roce 2008, přesto byla sociální služba pro lidi s duševním onemocněním a mentálním znevýhodněním beze změny poskytována až do roku 2019, kdy radní Milena Johnová nastartovala proces modernizace péče o velmi zranitelné obyvatele domova.

„Každého klienta jsme se ptali, kde by chtěl žít, a vytvořili jsme na základě toho nové služby, které v Praze dlouhá léta velmi chyběly. Právě teď odchází do nové domácnosti v rámci komunitní služby poslední z klientů a jsem nesmírně vděčná, že Praha konečně myslí i na ty nejzranitelnější z nás. Pořád je ale před hlavním městem velký kus cesty, mimo Prahu se stále nachází přes tisíc lůžek. Aby se zajistila dostupnost péče, na území Prahy potřebujeme vytvořit zhruba tisíc míst v komunitních sociálních službách, a to co nejrychleji. Víme o čtyři sta lidech, kteří stále čekají na péči. Je potřeba umožnit všem lidem žít důstojně a v dosahu jim známého prostředí,“ popsala proces transformace radní pro sociální politiku a zdravotnictví Milena Johnová.

„Tvorbu a realizaci transformačních plánů podporuje také Ministerstvo práce a sociálních věcí. Obecně podpora procesů deinstitucionalizace po celé ČR, nejen v Praze, je jedním z hlavních priorit ministerstva v rozvoji péče pro osoby se zdravotním postižením,“ řekla náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Zuzana Odstrčilová.

V Domově Svojšice žili klienti až v šestilůžkových pokojích, chod domova měl přísně ústavní charakter, který nerespektoval přání klientů. *„Vidíme, jak lidé po opuštění ústavu rozkvetli. Jsou samostatnější, mají větší zájem o svět okolo sebe, někteří znovu navazují zpretrhané vztahy se svými příbuznými a přáteli z Prahy. Příklad Svojšického zámku mimo jiné ukazuje, že je možné postupovat rychle, aby lidé zbytečně nečekali na kvalitnější péči. Transformace pro všechny klienty, tedy i ty, kteří potřebují velké množství péče a podpory, je možná během tří let. Rád bych za to poděkoval především vedení odboru sociálních věcí, neboť bez toho bychom nemohli udělat žádný významnější krok na cestě k modernizaci péče,“* popsal Martin Kahánek, ředitel příspěvkové organizace hl. m. Prahy Centrum komunitních služeb Pro život. Tato „nástupnická“ organizace dnes poskytuje chráněné bydlení, osobní asistenci, podporu samostatného bydlení, sociální rehabilitaci, domov se zvláštním režimem a další komunitní sociální služby.

Transformací na služby, které odpovídají potřebám a preferencím svých klientů, procházejí další mimopražská zařízení. *„Pro osoby, které strávily část svého života v zařízeních ústavního typu, je tato změna také velmi náročná. Proto věnujeme pozornost důkladné přípravě, která zahrnuje jak vyhodnocení potřeb daného člověka, tak naplánování průběhu přechodu, tak vzdělávání personálu. Transformace sociálních služeb není otázkou potřebnosti či chtění, nýbrž zákonitým vývojovým trendem, stojícím pevně na konceptu lidských práv,“* vysvětlil Igor Tjutčev, ředitel pražské příspěvkové organizace Domov Zvíkovecká Kytička na Rokycansku.

„Dovolím si řečnickou otázku. Kdo z vás by chtěl žít ve velkém ústavu a mít dalších sto spolubydlících? Kdo by chtěl přijít o své soukromí, o možnosti rozhodovat se o tom, jak bude trávit svůj čas? V alianci si uvědomujeme, že transformace sociálních služeb je pro Prahu náročným úkolem. Považujeme však rozpouštění velkokapacitních institucí do malých služeb komunitního typu

za naprosto klíčový proces, který zvyšuje kvalitu života lidí se zdravotním postižením. Je to směr, který podporuje právo volby člověka s postižením na dostupné služby sociální péče ve svém okolí,” řekla Kristýna Mlejnková, výkonná ředitelka Aliance pro individualizovanou podporu.

„Také u nás probíhají změny. Nemáme už třílůžkové pokoje, jen dvojlůžkové a jednolůžkové, nacvičujeme s klienty samostatnost a posilujeme jejich schopnost rozhodovat o běžných denních činnostech. Klienti tato zlepšení vnímají a sami je rozvíjejí, mají třeba chuť si zútulňovat pokoj. Zaměstnanci zpočátku vnímali práci navíc, ale rychle se s novým přístupem sžili a mám radost, že u nich probíhá změna myšlení: Pojďme se ptát, co klienti chtějí,” popsala ředitelka Domova se zvláštním režimem Terezín Jana Ryšánková.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/praha_zavira_ustav_svo_jsice_klienti.html